

Derefter foretoges:

Fortsettelse af første Behandling af Forslag til Lov om Omdannelse af Hær og Flaade til et Vagtkorps og en Statsmarine, bestemt til Varetagelse af Danmarks Neutralitets- og Folkeforbundsopgaver og Forslag til Lov om Indtægning til Vagtkorps og Statsmarine.

Forhandlingen genoptoges.

Axel Dam: Paa et enkelt Kardinalpunkt, nemlig den tvungne Værnepligts Afskaffelse, maa vi give det foreliggende Lovforslag vor ubetingede Tilslutning og tillige udtale vor Anerkendelse af, at den højtærede Regering har gjort dette Punkt til en *conditio sine qua non* for ethvert Militærforslags Vedtagelse. Paa samme Standpunkt stiller Retsforbundet sig, vi vil ikke kunne stemme for noget som helst Militærforslag, der opretholder Statens lovlige Magt til at tvinge unge Mennesker til mod deres Villie at gøre Krigstjeneste. Vi anser Afskaffelsen af Princippet med den tvungne Værnepligt for umaadelig vigtigt, ikke blot, fordi vi heri ser en stor Krigsfare, saa længe det anerkendes rundt om i Landene, men ogsaa, fordi det vil gøre enhver Krig langt mere blodig, som vi saa i Verdenskrigen, end det vil være muligt, hvis man skal nøjes med frivillige Stridskræfter.

Men det, at vi ikke kan stemme for noget Militærforslag, der opretholder dette Slaveri, betyder ikke, at vi blindt kan stemme for ethvert Forslag, som indeholder Bestemmelse om denne Ophævelse. Det gælder da ogsaa det foreliggende Lovforslag, at vi har en Del Bemærkninger at gøre til det som Helhed. Set paa Baggrund af, hvad der i Øjeblikket betaales til Militærmaskineriet, er Forslaget jo billigt, men for Retsforbundet er Billighed ikke nogen Hovedsag, derimod, at det er indenfor det økonomisk forsvarlige og det til Hensigten bedst egnede. Lovforslaget opfylder efter vor Mening ikke dette Krav, det byder for lidt for Pengene, er en dyr Ramme om et magert Indhold, det kan lignedes ved en Frakke, der er syet til at vokse i, og en Bemærkning i Lovforslagets § 6 tyder paa, at Frakken er til at vokse i, og andre Paragraffer tyder paa det samme. Lovforslaget er noget løst affattet og vistnok uholdbart i Enkelthederne, saa at det neppe bør gøres til Lov i den foreliggende Skikkelse, men Regeringen har jo ogsaa erklæret sig villig til Forhandling om Enkeltheder. Parodisk forekommer det os, at Millionhovedsummen

er opført med en Nøjagtighed af enkelte Kroner, naar flere af de enkelte Konti under denne neppe en Gang kan fikseres paa Tusinder af Kroner.

Af Lovforslagets Enkeltheder skal jeg omtale nogle Hovedpunkter. Til § 1: Før Maalet, Hensigten med dette Vagtkorps er kendt, kan Midlerne ikke vælges, det vil sige, før kan Forslaget ikke godkendes. Ordlyden af § 1 er saa svævende, at mangen opportun Fortolkning er mulig. Det springende Punkt er: Skal Vagtkorpset og Statsmarinen i paakommende Tilfælde slaas med eventuelle Angribere, eller skal de under ingen Omstændigheder slaas? Paragraffen giver intet Svar, men her er klar Besked nødvendig. I Bemærkningerne til Forslag til Lov om Oprettelse af et Vagtkorps og en Statsmarine af 8. Oktober 1924 staar der, at

„Korpsets Styrke, Organisation, Uddannelse og Udrustning udelukker Anvendelse overfor fjendtlige regulære Stridskræfter.

Saa vel Korpsets Benævnelse som Virkeomraade tager derfor kun Sigte paa rent politimæssige Opgaver.“

Til denne Bemærkning knyttede Forsvarsministeren den Gang en Udtalelse, der kan sammenfattes i Begrebet: afkortede Geværer. Gælder disse Bemærkninger og Udtalelser ogsaa det foreliggende Lovforslag? Lovforslagets § 1 hverken bekræfter eller afkræfter det. Skal Mandskabet uddannes i Brug af Vaaben, som ikke kan eller skal bruges? Historien kender dog Eksempler paa Angreb fra irregulære Tropper, der har tip-top Udrustning, og Retsforbundet kan ikke tænke sig Danmarks Vagtkorps og Statsmarine paa anden Maade end med første Klasses Udrustning, naar vi skal have en saadan Indretning.

I § 1 staar opført blandt Statsmarinens Opgaver: Støtte af danske Handelsinteresser i Udlandet. Denne Passus kan dække over en økonomisk Politik, som vi er Modstandere af.

Endvidere staar der, at Vagtkorps og Statsmarine henlægges under Statsministeren. Jeg vil udkaste det Spørgsmaal, om det ikke var rimeligere at henlægge dem under Udenrigsministeren, saa sandt den vigtigste Del af Danmarks Forsvar eller Afværgelse af Krig beror paa en klog, jeg havde nær sagt, retskaffen Udenrigspolitik, skønt jeg vel ved, at retskaffen Opførsel fra vor Side; fuld loyal Neutralitet, ikke er nogen absolut Garanti for, at vi ogsaa vil blive retskaffent behandlet.

Til § 2 vil jeg gerne bemærke: Vil man lade de til Statsmarinen og Vagtkorpset